

Hittani Kongregáció

Instrukció a gyógyító imákról

2000. szeptember 14.
Kézirat

Fordította [Márialigeti Bence](#) és Krisztina
Lektorálta: [Dr. Kovács Gábor](#)

Bevezetés

Az emberi szívbe mélyen belegyökerezett boldogság utáni sóvárgás mindig is együtt járt a betegségtől való megszabadulásnak és célja megértésének vágyával. Ez egy emberi jelenség, amellyel ilyen vagy olyan módon minden ember találkozik, és amely az Egyházban különleges visszhangra talál. Az Egyház értelmezése szerint ugyanis a betegség a Krisztussal való egyesülés és a lelki megtisztulás egy eszköze, azok számára pedig, akik a beteg emberrel találkoznak, lehetőséget nyújt a szeretet gyakorlására. Ezen felül a betegség mint más emberi szenvedés is olyan állapot, amely különösképpen imára hív: mind az erőért, hogy a betegséget hívő értelemmel és az isteni akaratot elfogadva tudjuk vállalni, mind pedig azért, hogy meggyógyuljunk belőle.

Az egészség visszanyeréséért való imádság az Egyház minden időszakában megtalálható, természetesen a jelen korban is. Bizonyos szempontból újdonságnak számít, hogy szaporodnak az olyan időnként liturgikus ünneppel összekötött imaösszejövetelek, ahol Isten általi gyógyulásért könyörögnek. Sok esetben, és nem is mindig alkalomszerűen, azt állítják, hogy valóban történtek gyógyulások, és ennek következtében az az elvárás alakul ki, hogy ez más hasonló találkozókön szintén így legyen. Ebben az összefüggésben időnként egy feltételezett gyógyítási karizmáról beszélnek.

Felmerül a kérdés, hogy az ilyen imaösszejöveteleket, ahol gyógyulásért imádkoznak, hogyan kell liturgikus szempontból helyesen megítélni, és mindenek előtt, mi a feladata az egyházi hatóságnak, melyre tartozik, hogy a liturgikus ünnepek helyes lefolyása felett őrkdjék és ehhez megfelelő rendelkezéseket vezessen be.

Éppen ezért helyénvalónak látszott az Egyházi törvénykönyv 34. kánonjának értelmében egy olyan instrukció kiadása, mely mindenek előtt a helyi ordináriusoknak nyújt segítséget, hogy a hívőket ebben a kérdésben jobban vezessék, amennyiben bátorítják azt, ami jó, az elkerülendőt pedig kiigazítják. A fegyelmi rendelkezések megértése és helyes besorolása érdekében szilárd hittani alapra volt szükség. Ezért az említett szabályozásokat egy, a gyógyítás adományáról illetve az ezen kegyelmekért való imádságról szóló doktrinális rész előzi meg.

I. Doktrinális aspektusok

1. Betegség és gyógyulás: értelme és értéke az üdvösség rendjében

"Az ember az öröme kapott meghívást, de minden nap megtapasztalja a szenvedés és fájdalom számtalan formáját." [1]. Ezért az Úr az üdvösség ígéréssel együtt meghirdeti a szív örömét is, amely a fájdalmaktól való megszabadulással kapcsolódik össze. (vö. Iz 30,28; 35,10; Bár 4,29). Ő az, aki "minden rossztól megszabadít" (Bölcs 16,8). A szenvedések között azok, amelyek a betegségeket kísérik, az emberiség történelmében mindig jelen voltak; az emberben pedig mélyen él a vágy, hogy ezektől és minden rossztól megszabaduljon.

Az Ószövetségben azt tapasztalja Izrael népe, "hogyan a betegség titokzatos módon összefügg a bűnnel és a rosszal" [2]. A büntetések között, amelyekkel Isten a hűtlenné vált népet fenyegeti, nagy tér jut a betegségeknek (vö. Deut 28,21-22.27-29.35). A beteg, aki Istentől a gyógyulásért könyörög, beismeri, hogy Isten őt jogosan büntette meg a bűnei miatt. (vö. Zsolt 38; 41; 107, 17-21).

A betegség azonban az igazakat is sújtja és az ember azt kérdezi magától, miért van ez így. Jób könyvében ezt a kérdést újra és újra felteszik. "Igaz, hogy a szenvedésnek, ha bűnhöz kapcsolódik, büntetésértéke is van de nem igaz, hogy minden szenvedés bűn következménye és büntetés-jellegű. Az Ószövetségben ékes bizonyítéka ennek az igaz Jób alakja. S ha az Úr beleegyezik abba, hogy a szenvedéssel próbára tegye Jóbot, azért teszi, hogy megmutassa: Jób igaz ember. A szenvedés próbatétel." [3].

Annak ellenére tehát, hogy a betegségnek pozitív tartalma is lehet, amennyiben próbára teszi az igazak hűségét vagy eszköze a bűn által megsebzett igazságosság helyreállításának illetve a bűnös észre térítésének és megtérésre vezetésének, mégis rossz marad. Ezért hirdeti a próféta az eljövendő időket, amikor sem betegség, sem szenvedés nem lesz és az életben a halál sem vesz majd erőt (vö. Iz 35,5-6; 65,19-20).

Az Újszövetségben találjuk meg a teljes választ arra a kérdésre, miért sújtja a betegség az igazakat is. Nyilvános működése közben Jézus újra és újra találkozik betegekkel. Közülük sokakat csodálatos módon meggyógyít, olyannyira, hogy a csodálatos gyógyítások tevékenységének különleges jellemzői: "Jézus bejárta az összes várost és falut. Tanított a zsinagógáikban, hirdette az ország örömhírét, és meggyógyított minden betegséget és minden gyengeséget." (Mt 9,35; vö. 4,23). A gyógyulások messiási küldetésének jelei (vö. Lk 7,20-23). Isten országának győzelmét nyilatkoztatják ki a rossz minden fajtája felett és az egész ember, mint test és lélek gyógyulásának szimbólumai lesznek. Bizonyítékul szolgálnak arra, Jézusnak van hatalma a bűnöket megbocsátani (vö. Mk 2,1-12), és az üdvösség javainak jelei, mint a Betezda fürdői béna (vö. Jn 5,2-9.19-21) vagy a vakon született meggyógyítása (vö. Jn 9.).

Az Újszövetség tanúsága szerint az első evangelizációt szintén csodás gyógyulások sokasága kísérte, melyek az evangélium örömhírének hatalmát erősítették. Az első keresztény közösségek láthatták, hogy a feltámadt Úr ígérései megvalósulnak közöttük: "Azokat, akik hisznek, ezek a jelek fogják kísérni: ... a betegekre teszik kezüket, és azok meggyógyulnak" (Mk 16,17-18). Fülöp szamariai prédikációját csodás gyógyulások kísérték: "Így jutott el Fülöp Szamaria városába és hirdette nekik Krisztust. Tömegesen és egyetértően figyeltek mindarra, amit Fülöp mondott, hallva és látva a jeleket, amelyeket cselekedett. Mert a tisztátalan lelkek hangos kiáltással kimentek sokakból, akikben laktak, és sok inaszakadt és

sánta meggyógyult" (ApCsel 8,5-7). Szent Pál számára a jelek és csodák, amik a Szentlélek erejében mennek végbe az evangélium hirdetésének ismertetőjelei: "Természetesen csak arról merek beszélni, amit Krisztus vitt általam végbe a pogányok megtérítésére szóval és tettel: a jelek és csodák erejével, a Lélek erejével" (Róm 15,18-19; vö. 1Tessz 1,5; 1Kor 2,4-5). Feltételezhető, hogy ezek a jelek és csodák, amelyek az isteni hatalmat nyilvánították ki és az igehirdetést támasztották alá, nagyrészt csodálatos, rendkívüli gyógyítások voltak. Olyan csodák voltak ezek, melyek nem kötődtek az apostol személyéhez, hanem a hívők által is kinyilvánultak: "Aki tehát a Lelket adja nektek és csodákat művel köztetek, a törvény cselekedetei, vagy az igehirdetés hívő hallgatása alapján teszi-e ezt?" (Gal 3,5).

A betegség és minden egyéb emberi szenvedés feletti messiási győzelem nemcsak a rendkívüli gyógyulások által lesz valóság, hanem a bűn nélkül való Jézus önkéntes szenvedésében is, aki ezzel minden embernek megadta a lehetőséget, hogy saját fájdalmait az övével egyesítse. "Végül Jézus maga, aki bűn nélkül való, Izajás próféta szavait beteljesítve, szenvedésében minden sebet magára vett és az emberiség összes fájdalmában osztozott." [4] Sőt: "Krisztus keresztyében nemcsak beteljesedett a megváltás a szenvedés által, hanem maga az emberi szenvedés is megváltást nyert. Krisztus, midőn szenvedése által megváltotta az embert, egyszersmind a szenvedést is a megváltás szintjére emelte. Így minden ember is a maga fájdalmával Krisztus megváltó szenvedéséből kaphat részt." [5]

Az Egyház szeretetteljes gondoskodással fogadja a betegeket. Méltatja azonban a betegek küldetését is, "hogy éljék meg emberi és keresztyén hivatásukat és vegyenek részt Isten Országának növekedésében, új és még értékesebb módon. Pál apostol kijelentése legyen a programjuk, és mindenekelőtt az a világosság, mely szemük előtt fölragyogtatja helyzetük kegyelmi jelentését: "Testemben kiegészítem, ami Krisztus szenvedéséből hiányzik, testének, az Egyháznak a javára" (Kol 1,24). Pontosan ezt fölfedezve jutott el az Apostol az örömhöz: "Örömmel szenvedek értetek" (Kol 1,24)". [6] Ez a húsvéti öröm a Szentlélek gyümölcse. Amint Szent Pál, úgy "sok beteg a Szentlélek örömeinek hordozójává és Jézus föltámadásának tanújává lehet "számtalan megpróbáltatás közepette" (1Tessz 1,6)". [7]

2. A gyógyulás utáni vágy és a gyógyító imádság

Isten akaratának elfogadását feltételezve a betegségben szenvedő gyógyulás utáni vágya jó és mélyen emberi, különösen akkor, ha ez Istenhez intézett bizalomteljes imában jut kifejezésre. Sirák fia arra szólít fel: "Fiam! Ha beteg vagy, ne hagyd el magadat, hanem imádkozz az Úrhoz, és meggyógyít téged" (Sir 38,9). Sok zsoltár gyógyulásért könyörgő ima (vö. Zsolt 6; 38; 41; 88).

Nyilvános működése során sok beteg fordul Jézushoz akár közvetlenül akár barátaiakon, rokonaikon keresztül hogy egészségük helyreállítását kérik tőle. Az Úr elfogadja ezeket a kéréseket; az evangéliumok egyetlen olyan utalást sem tartalmaznak arra vonatkozólag, hogy ilyen kéréseket helytelenített volna. Az Úr egyetlen panasza a hitnek alkalmi hiányára vonatkozik: "ha tudsz hinni, minden lehetséges annak, aki hisz" (Mk 9,23; vö. Mk 6,5-6; Jn 4,48).

A hívők imája, amelyben maguk vagy mások gyógyulását kérik, dicséretre méltó. Liturgiájában az Egyház is kéri az Urat a betegek egészségéért. Mindenekelőtt van egy szentsége, amely "egész különlegesen arra van rendelve, hogy megerősítse a betegség által megpróbáltatottakat: a betegek kenete" [8]. Az Egyház ezt a szentséget "a szent keneten és a papok imádságán keresztül szokta ünnepelni. Ebben a szentségben a betegeket a szenvedő és

megdicsőült Úrra bízva, hogy megerősítse és megmentse őket." [9] Közvetlenül előtte, a betegek olajának megáldásakor azt imádkozza az Egyház: "Áldásod által legyen ez a megszentelt olaj mindazoknak, akiket megkenünk vele, irgalmadnak szent jele, mely minden betegséget, fájdalmat és gyengeséget elűz, gyógyítja a testet, a lelket és a szellemet." [10] A kenet utáni imaszövegekben is imádkozunk a beteg gyógyulásáért. [11] Mivel a szentség az eljövendő uralom ígérete és jele, ezért a gyógyulás a feltámadás meghirdetője: "És nem lesz többé sem halál, sem gyász, sem jajgatás sem fájdalom nem lesz többé, mert az elsők elmúlnak." (Jel 21,4). Ezen kívül a Missale Romanum tartalmaz egy misét a betegekért (pro infirmis), melyben lelki kegyelmekért és a betegek gyógyulásáért is imádkozunk. [12]

A Rituale Romanum Benedictionaléjában van egy Ordo Benedictionis infirmorum, amely különböző imaszövegeket tartalmaz a betegek gyógyulásáért: a Preces [13] második formulájában, a négy Orationes benedictionis pro adultis-ban [14], a két Orationes benedictionis pro pueris-ben [15] és a Ritus brevior [16] imádságában.

Magától értetődő, hogy az imádság nem zárja ki, hanem ösztönzi a hasznos, természetes eszközöknek az egészség megőrzése vagy helyreállítása érdekében történő használatát, és így arra sarkallja az Egyház gyermekeit, hogy a betegekről gondoskodjanak, testi és lelki szenvedéseiket enyhítsék, miközben azon fáradoznak, hogy a betegséget legyőzzék. Valóban, "az isteni Gondviselés tervében benne van, hogy az ember minden erejéből küzdjön a betegség ellen, törekedjen arra a jóra, ami az egészség." [17]

3. A "gyógyítás karizmája" az Újszövetségben

Nem csak a csodálatos gyógyulások erősítik meg az Evangélium hirdetésének hatalmát az apostoli időben. Az Evangélium arról is tudósít, hogy az apostoloknak és az evangélium első hirdetőinek Jézus valóságosan és saját szerűen hatalmat adott a betegségek gyógyítására. Máté és Lukács tudósítása szerint a tizenkettő első szétküldésekor Jézus "hatalmat adott nekik a tisztátalan lelkek felett, hogy kiűzzék azokat, és meggyógyítsanak minden betegséget és minden bajt." (Mt 10,1; vö. Lk 9,1); és megbízza őket: "Gyógyítsatok betegeket, támasszatok föl halottakat, tisztítsatok meg leprásokat, űzzetek ki ördögöket!" (Mt 10,8) A hetvenkettő szétküldésekor is azt a megbízatást adja az Úr: "Gyógyítsatok meg az ott lévő betegeket" (Lk 10,9). Ezt a teljhatalmat a missziós megbízatásukkal összefüggésben kapják, tehát nem saját dicsőségükre, hanem a küldetésük megerősítésére.

Az Apostolok cselekedetei általánosságban számol be a történt csodákról: "számos csoda és jel történt az apostolok által" (ApCsel 2,43; vö. 5,12). Csodák és jelek, tehát rendkívüli tettek voltak ezek, amelyek az apostoli küldetés erejét nyilvánították ki. Ezen rövid, általános utalásokon kívül az Apostolok Cselekedeteiben leginkább azokról a csodálatos gyógyulásokról esik szó, melyek az evangélium egyes igehirdetőin keresztül történtek: Istvánon (vö. ApCsel 6,8), Fülöpön (vö. ApCsel 8, 6-7) és leginkább Péteren (vö. ApCsel 3,1-10; 5,15; 9,33-34.40-41) és Pálon (vö. ApCsel 14,3.8-10; 15,12; 19,11-12; 20,9-10; 28,8-9) keresztül.

Amint már említettük, a Márk evangélium vége és a Galata levél kiszélesíti a látókörünket és nem korlátozzák a csodálatos gyógyításokat az apostolok és pár igehirdető személyére, akiknek az első misszió idején kiemelkedő jelentőség jutott. Ebből a szemszögből különösen fontosak a "gyógyítás karizmájára" tett utalások (vö. 1Kor 12,9.28.30). A karizma szó jelentése önmagában igen széleskörű; a karizma egy "önként ajándékozott adomány", jelen esetben a "betegek gyógyítására szolgáló adományról" van szó. Ezeket a kegyelmi

adományokat egy valaki kapja (vö. 1Kor 12,9), tehát nem úgy kell őket értelmezni, mint gyógyulásokat, melyeket minden egyes meggyógyult megszerzett magának, hanem mint egy adományt, melyet egy személy megkap, hogy mások részére a gyógyulás adományát kieszközölje. Az adomány odaajándékozása az "egy Lélekben" történik, de az nincs közelebből meghatározva, hogyan eszközli ki az illető személy a gyógyulást. Ki lehet abból indulni, hogy az imádságon keresztül történik, amit esetleg valamilyen szimbolikus cselekedet kísér.

Szent Jakab levelében található egy utalás az Egyház presbitereinek egy gyakorlatára, melyet a betegek lelkiüdvé érdekében végeztek, a testi gyógyulás értelemben is. Itt azonban nem csodálatos gyógyulásokról van szó, hanem valami másról, amit az 1Kor 12,9 szerinti "gyógyító karizmától" meg kell különböztetni. "Beteg valaki köztetek? Hivassa el az egyház presbitereit, azok imádkozzanak fölötte, és kenjék meg őt olajjal az Úr nevében! A hitből fakadó imádság megszabadítja a beteget, és az Úr megkönnyebbíti őt, ha pedig bűnökben van, bocsánatot nyer" (Jak 5,14-15). Szentségi cselekményről van itt szó, a beteg olajjal való megkenéséről és a fölötte való imáról, tehát nem csak egyszerűen érte mondott imáról, mintha ez nem lenne más mint egy közbenjáró vagy kérő ima; sokkal inkább a beteg fölött végzett hatásos cselekményről van itt szó. [18] A "megszabadít" és "megkönnyebbít" szavak azt mutatják, hogy ennél a cselekménynél nem csak és nem elsősorban a testi gyógyulásról van szó, még akkor sem, ha beleértődik. Az első kifejezés Jakab levelében általában a lelkiüdvé vonatkozik (vö. 1,21; 2,14; 4,12; 5,20), az Újszövetség azonban "gyógyítás" értelemben is használja (vö. Mt 9,21; Mk 5,28.34; 6,56; 10,52; Lk 8,48). A második szó helyenként "feltámadás" jelentéssel bír (vö. Mt 10,8; 11,5; 14,2), jelenti azonban egy olyan személy megkönnyebbülését is csodálatos gyógyulás által, akit betegség vert le (vö. Mt 9,5; Mk 1,31; ApCsel 3,7).

4. A gyógyító ima a hagyományban

Az egyházatyáknak természetes, hogy a hívők Istentől nem csak a lelki, hanem a testi egészséget is kérik. Szent Ágoston azt írja az élet javairól, az egészségről és a testi jólétről: "Szükséges imádkozni, hogy megőrizzük, ha megvannak, és hogy ajándékba megkapjuk őket, ha nincsenek meg." [19]. Ugyanez az egyházatya tanúskodik arról, hogy egy barátja meggyógyult egy püspök, egy pap és néhány diakónus imájára a saját házában. [20]

Ugyanez a beállítottság van jelen mind a nyugati, mind a keleti liturgikus rítusban. A misekönyv egy záró könyörgése így hangzik: "szolgáljon ez a mennyei misztérium testünk és lelkünk megújulására." [21] A nagypénteki szertartásban felhangzik meghívás, hogy a mindenható Istent azért kérjük, hogy "a betegséget tartsa távol tőlünk" és "adjon a betegeknek gyógyulást." [22] A legjelentősebb szövegek közé tartozik a betegek olajának megáldása. Ebben azért folyamodunk Istenhez, hogy az áldás által váljon az olaj megáldott olajjává, "amely betegséget, fájdalmat és szorongatást elűz, gyógyító a test, a lélek és a szellem számára." [23]

A betegek megkenésének keleti rítusaiban használt kifejezések lényegében azonosak ezekkel. A legjellemzőbbek közül csak párat említünk meg. A bizánci rítusban a betegek megkenése közben a következő imát mondják: "Szentséges Atya, test és lélek gyógyítója, Te elküldted a Te Egyszülött Fiadat, Jézus Krisztust, hogy minden betegséget meggyógyítson és megmentsen minket a haláltól, Krisztusod kegyelme által gyógyítsd meg ezt a Te szolgádat is az őt kínzó testi és lelki betegségből." [24] A kopt rítusban azért folyamodnak az Úrhoz, hogy áldja meg az olajat, hogy mindaz, akit vele megkennek, elnyerje teste és lelke egészségét. A

beteg megkenése közben a pap Jézus Krisztusra mutat, aki azért küldetett a világba, hogy "minden betegséget meggyógyítson és a haláltól megmentse", és kéri Istent, "gyógyítsa meg a beteget testi fogyatékoságából és mutassa meg nekik a helyes utat." [25]

5. A "gyógyítás karizmája" a jelenlegi összefüggésben

Történelme folyamán az Egyházból nem hiányoztak csodatévő szentek, akik rendkívüli gyógyításokat vittek végbe. Ilyen gyógyulások tehát nem csak az apostoli időben voltak. Az ún. "gyógyítás karizmáját" azonban, amelyhez most egy-két tanításbéli magyarázatot fűzünk, mégsem szabad az ilyen rendkívüli jelenségek közé sorolni. A kérdés sokkal inkább azokra az imatalálkozókra vonatkozik, melyeket kifejezetten azért szerveznek, hogy a beteg résztvevők között csodálatos gyógyulások történjenek, illetve azokra a gyógyító imákra, melyeket ugyanezen céllal a szentáldozás után mondanak.

Az egyháztörténelemben rengeteg olyan gyógyulásról szóló tanúságtétel van, melyek szent helyekhez (szentélyekhez, vértanúk vagy más szentek ereklyéihez stb.) kapcsolódnak. Ezért is ismerték és szerették mind az ókorban, mind a középkorban a szent helyekre történő zarándoklatokat, mint pl. Tours-ra Szent Mártonhoz, Santiago de Compostellába Szent Jakabhoz és sok más helyre. Ugyanez történik manapság is, pl. több, mint egy évszázada Lourdes-ba. Az ilyen gyógyulások nem feltételezik a "gyógyítás karizmáját", mivel nem egy ezzel a karizmával rendelkező egyén viszi őket végbe, viszont a fent említett imatalálkozók tanítóhivatalbeli megítélésénél számolni kell velük.

Az olyan imatalálkozók esetében, ahol gyógyulások elérése a cél azaz a tervezésben elsődleges szerepe van vagy legalább kihat rá különbséget kell tenni az olyan rendezvények között, melyeken egy valóságos ill. feltételezett "gyógyítási karizma" szerepet játszik, ill. azok között, amelyeket nem lehet egy ilyen karizmával kapcsolatba hozni. Az elsőként említett összejöveteleken az ima hatékonysága érdekében szükség van egy vagy több személy ill. egy meghatározott helyzetű személyekből álló csoport (pl. a szervező csoport vezetőinek) beavatkozására. Amennyiben nincs kapcsolat a "gyógyítás karizmájával", úgy a liturgikus könyvek szertartásai természetesen megengedettek és gyakran ajánlatosak is, mint pl. a mise a betegekért. Nem engedélyezettek azonban ezek a szertartások, ha a liturgikus szabályokat nem tartják be.

Szent helyeken sokszor olyan más szertartások is vannak, melyeknek önmagukban nem kimondottan céljuk, hogy Istentől a gyógyulás kegyelmét kérjék, a rendezők és a résztvevők szándéka szerint azonban a gyógyulás elnyerése fontos elem. Ebből az okból tartanak liturgikus szertartásokat (mint pl. a Legszentebb Oltáriszentség kihelyezése szentségi áldással) és nem liturgikus szertartásokat, melyek azonban a népi vallásosság Egyház által támogatott formái, pl. az ünnepélyes rózsafüzér. Ilyen szertartások is engedélyezettek, amennyiben nem torzul el eredeti értelmük. A legszentebb Oltáriszentség kihelyezésekor nem állítható a betegek gyógyulása utáni vágy olyannyira előtérbe, hogy a kitétel eredeti célja veszendőbe menjen, nevezetesen: "a hívőket Krisztus csodálatos jelenlétének élő tudatára elvezetni és meghívni őket a Vele való egyesülésre. Ez az egyesülés a szentáldozásban éri el csúcspontját." [26]

A "gyógyítás karizmáját" nem lehet a hívők egy bizonyos csoportjához hozzárendelni. Nyilvánvaló, hogy Szent Pál, amikor a különböző karizmákról beszél az 1Kor 12-ben, a "gyógyítás karizmáját" nem rendeli hozzá egy különleges csoporthoz apostolokhoz, prófétákhoz, tanítókhoz, azokhoz, akik a vezetés hivatalát gyakorolják vagy másokhoz. A

karizmák kiosztása más logikát követ: "Ezt mind egy és ugyanaz a Lélek műveli, mindenkinek úgy adva részt, ahogy akarja." (1Kor 12,11). Következésképpen teljesen önkényes lenne egy olyan imatalálkozó, ahol gyógyulásokat várnak, a "gyógyítás karizmáját" a résztvevők akármelyik csoportjának, pl. a csoport vezetőinek tulajdonítani; sokkal inkább rá kell bízunk magunkat a Szentlélek tökéletesen szabad akaratára, aki egyeseknek különleges gyógyítási karizmát adományoz, hogy a Feltámadott kegyelmének hatalmát kinyilvánítsa. Sokszor azonban a legsürgetőbb könyörgések sem hozzák meg az összes betegség gyógyulását. Így kell Szent Pálnak is megtanulnia az Úrtól: "Elég neked az én kegyelmem, mert az erő a gyöngeségben lesz teljessé" (2Kor 12,9) és az elviselendő szenvedéseknek is lehet értelme: "kiegészítem testemben azt, ami hiányzik Krisztus szenvedéseiből, testének, az Egyháznak javára." (Kol 1,24).

II. Fegyelmi rendelkezések

1. kán. - Minden hívőnek szabad imában Istentől gyógyulást kérni. Amennyiben ilyen imádságok templomban vagy megszentelt helyen történnek, méltányos, hogy felszentelt hivatalos személy vezesse azokat.

2. kán. - Akkor számítanak a gyógyító imák liturgikusnak, ha az illetékes egyházi hatóság által jóváhagyott liturgikus könyvek tartalmazzák azokat; ellenkező esetben nem liturgikus gyógyító imáról van szó.

3. kán. - 1.§ Liturgikus gyógyító imák szertartásait az előírt rítus szerint és az előírt liturgikus ruhákban kell végezni, ezeket a *Rituale Romanum Ordo benedictionis infirmorum* [27] tartalmazza.

2.§ Ugyanezen *Rituale Romanum* útmutatása (*Praenotanda*) [28] értelmében a Szentszék előzetes vizsgálata után az egyes püspökkari konferenciák a betegek megáldásának rítusában elvégezhetnek olyan változtatásokat, melyeket lelkipásztori szempontból helyénvalónak, esetleg szükségesnek tartanak.

4.kán. - 1.§ A megyéspüspöknek [29] jogában áll saját egyházmegyéjében az Egyházi törvénykönyv 34. kánonjának megfelelően a gyógyító istentiszteletre vonatkozóan szabályokat kibocsátania.

2. § Azok, akik ezen istentisztelet előkészítéséért felelnek, már a tervezéskor kötelesek az említett szabályokat figyelembe venni.

3. § Az ilyen istentiszteletkehez kifejezetten engedéllyel kell rendelkezni, még akkor is, ha püspökök vagy érsekek szervezik, illetve vesznek részt rajtuk. Igaz és megalapozott indok esetén a megyéspüspöknek jogában áll ezt másik püspöknek megtiltani.

5. kán. - 1.§ A nem liturgikus gyógyító imák a liturgikus szertartásoktól eltérő formában történnek, mint pl. imaösszejövetelek és Isten szavának olvasása. Ezek fölött a helyi ordinárius örökdió az Egyházi törvénykönyv 839. kán. 2.§-nak megfelelően.

2.§ Gondosan el kell kerülni ezen szabad, nem liturgikus imák összekeverését a kimondottan liturgikus istentiszteletekkel.

3.§ Ezenkívül figyelni kell arra, hogy ilyen ünnepek alatt különösen a vezetők elkerüljék azokat a formákat, melyek hisztériához, mesterkéeltséghez, színpadiassághoz vagy szenzációhajhászashoz hasonlítanak.

6. kán. - A szociális kommunikációs eszközök, leginkább a televízió használatát mind a liturgikus, mind a nem liturgikus gyógyító imák közben a megyéspüspök felügyeli az Egyházi törvénykönyv 823. kánonjának és a Hittani Kongregáció 1992. március 30-án [30] kiadott rendelkezéseinek megfelelően.

7. kán. - 1.§ A 3. kánon fent megfogalmazott rendelkezéseinek betartása mellett és a betegek miséje kivételével, amit a liturgikus könyvek tartalmaznak, nem lehet sem a szent Eucharisztia, sem a szentségek, sem az imaórák ünneplésébe liturgikus vagy nem liturgikus gyógyító imát beiktatni.

2.§ Az 1.§-ban említett ünnepek esetében lehetőség van a könyörgések közé betegek gyógyulásáért való különleges imaszándékok beiktatására, amennyiben ezt előre tervezték.

8. kán. - 1.§ Az exorcizmus szolgálatát az Egyházi Törvénykönyv 1172. kánonja, a Hittani Kongregáció 1985. szeptember 29-i írása [31] és a Rituale Romanum [32] alapján a helyi megyéspüspök útmutatása szerint kell végezni.

2.§ A Rituale Romanumban lévő exorcizmus imákat meg kell különböztetni a liturgikus és a nem liturgikus gyógyító istentiszteletektől.

3.§ Szigorúan tilos ilyen exorcizmus imákat a szentmisébe, szentségek kiszolgáltatásába és az imaórákba beilleszteni.

9. kán. A liturgikus vagy nem liturgikus gyógyító istentiszteletek vezetőinek azon kell fáradozniuk, hogy az összegyűlték között az igaz áhítat légkörét megtartsák és megőrizték a megfelelő józanságot, ha gyógyulások történnek a jelenlévők között; a szertartás után, kellő gondnal és egyszerűséggel összegyűjthetik a lehetséges tanúságtételeket és átadhatják őket az illetékes egyházi hatóságoknak.

10. kán. A megyéspüspöknek kötelessége közbeavatkozni, ha liturgikus vagy nem liturgikus gyógyító istentiszteleteken visszaélések fordulnak elő, a hívők közössége számára nyilvánvaló botrányról van szó, vagy amikor súlyosan vétenek a liturgikus vagy fegyelmi rendelkezések ellen.

Az alulírott prefektusnak adott audienciáján II. János Pál pápa jóváhagyta ezt az Instrukciót - melyet jelen Kongregáció rendes közgyűlése elfogadott -, és elrendelte annak nyilvánosságra hozatalát.

Kelt Rómában, a Hittani Kongregáció székhelyén, 2000. szeptember 14-én, a Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepén.

Joseph Ratzinger bíboros Prefektus
Tarcisio Bertone, S.D.B. Kiérd. Vercelli érsek Titkár

Jegyzetek:

- [1] II. János Pál pápa [Christifideles laici](#) kezdetű apostoli írása, 53. p.
- [2] [A Katolikus Egyház Katekizmusa 1502.](#)
- [3] II. János Pál pápa [Salvifici doloris](#) kezdetű apostoli írása 11.
- [4] V.ö. Rituale Romanum, Ex Decreto Sacrosancti Oecumenici Concilii Vaticani II instauratum, Auctoritate Pauli PP. VI promulgatum, Ordo Unctionis Infirmorum eorumque Pastoralis Curae, Editio typica, Typus Polyglottis Vaticanis, MCMLXXII, 2. p.
- [5] II. János pál pápa [Salvifici doloris](#) kezdetű apostoli írása, 19. p.
- [6] II. János Pál pápa [Christifideles laici](#) kezdetű apostoli írása, 53. p.
- [7] U.a.
- [8] [A Katolikus Egyház Katekizmusa 1511.](#)
- [9] V.ö. Rituale Romanum, Ordo Unctionis Infirmorum eorumque Pastoralis Curae, 5. p.
- [10] U.a., 75. p.
- [11] U.a., 77. p.
- [12] V.ö. Missale Romum, Ex Decreto Sacrosancti Oecumenici Concilii Vaticani II instauratum. Auctoritate Pauli PP. VI promulgatum, Editio typica altera, Typis Polyglottis Vaticanis, MCMLXXV, 838-839. p.
- [13] V.ö. Riruale Romanum, Ex Decreto Sacrosancti Oecumenici Concilii Vaticani II instauratum. Auctoritate Ioannis Pauli PP. II promulgatum, De Benedictionibus, Editio typica, Typis Polyglottis Vaticanis, MCMLXXXIV, 305. p.
- [14] 306-309. p.
- [15] 315-316. p.
- [16] 319. p.
- [17] V.ö. Rituale Romanum, Ordo Unctionis Infirmorum eorumque Pastoralis Curae, 3 p.
- [18] V.ö. Trienti zsinat, sess. XIV, Doctrina de Sacramento Extreme Unctionis, cap.2: DH 1696.
- [19] Szent Ágoston, Epistulae , VI, 13: PL, 33, 499
- [20] Szent Ágoston, De civitate Dei 22, 8, 3:PL 41, 762-763.
- [21] Kis misekönyv, A Magyar Katolikus Püspöki Kar megbízásából kiadja: Szent István Társulat, Budapest, 1990. 26. Évközi vasárnap áldozás utáni könyörgés, 687. o.
- [22] U.a., Nagypénteki szertartás, X. könyörgés, 223. o.
- [23] V.ö. Rituale Romanum, Ordo Unctionis Infirmorum eorumque Pastoralis Curae, 75. p.
- [24] J. Goar, Euchologion sive rituale Graecorum, Venetiis 1730 (Graz 1930), 338
- [25] H. Denzinger, Ritus Orientalium in administrandis Sacramentis, vv. I-II. Würzburg 1863 (Graz 1961), v. II., 497f.
- [26] V.ö. Rituale Romanum, Ex Decreto Sacrosancti Concilii Vaticani II. instauratum, Auctoritate Pauli PP. VI. promulgatum, De Sacra Communione et de Cultu Mysterii Eucharistici Extra Missam, Editio typica, Typis Polyglottis Vaticanis, MCMLXXIII, 82. p.
- [27] V.ö. Rituale Romanum, De Benedictionibus, 290-320. p.
- [28] V.ö. u.a., 39. p.
- [29] És azoknak, akik a 381. kánon 2.§ értelmében vele egyenrangúak
- [30] V.ö. Hittani Kongregáció, Instruktion über einige Aspekte des Gebrauchs der sozialen Kommunikationsmittel bei der Förderung der Glaubenslehre, Libreria Editrice Vaticana, Vatikán 1992.
- [31] V.ö. Hittani Kongregáció, Inde ab aliquot annis, Ordinariis locorum missa: in mentem normae vigentes de exorcismis revocantur: AAS 77 (1985) 1169-1170.
- [32] V.ö. Rituale Romanum, Ex Decreto Sacrosancti Oecumenici Concilii Vaticani II ionstauratum, Auctoritate Ioannis Pauli PP. II promulgatum. De Exorcizmus et

Supplicationibus Quibusdam, Editio typica, Typis Polyglottis Vaticanis, MIM, Praenotanda, 13-19. p.

[Vissza a főoldalra](#) | [Ugrás a lap tetejére](#)

• **Szentszék** • **Európa** • **Tengerentúl** •
• **Hírek** • **Levelezőlisták** • **Intézmények** • **Kronológia** • **Hit, liturgia** •
• **Könyvtár** • **Legendárium** • **Keresés** • **Más lapok** • **Jubileum** • **Újdonságok** •

[© Minden jog fenntartva.]

Észrevételeit kérjük írja meg a wmaster@katolikus.hu címre.

Módosítva: 2001. 02. 12.